

VÅR FÖRSTE LINDBLOM.

I Eksjö stadsförsamlings vigselbok för år 1828 kan man se att det den 2/11 stundade till bröllop mellan Johan Lindblom, husar vid Kungliga Småländska Husarregementet, och pigan Catharina Maria Frisk. En kontroll i husförhörslängden för det aktuella året ger vid handen att den i vigselboken nämnde husaren Johan Lindblom föddes den 1/10 1807 i Höreda församling i Jönköpings län.

Om man tittar i födelseboken för Höreda församling kan man konstatera att det just det nämnda datumet bara föddes ett barn i Höreda församling och han hette inte Johan Lindblom utan Jonas Petersson. Det är dock ganska troligt att det rör sig om en och samma person. Det är bara en fråga om en förändring i det svenska namnskicket i kombination med att personen i fråga senare i livet blev soldat. I äldre tider bildades personers efternamn genom att man efter faderns förnamn lade till ordet -son, eller -dotter. Så fick till exempel Peters son Jonas efternamnet Petersson och hette alltså Jonas Petersson. Detta namnskick kallas patronymikon. Släktnamn i den form som vi idag känner uppstod först inom adeln och anknöt ofta till olika vapenbilder. Senare började även bondeståndet omvandla sina patronymikon till riktiga släktnamn. Detta sker på 1800-talet och till att börja med gör man helt enkelt om sitt patronymikon till ett släktnamn men så småningom börjar även de sammansatta så kallade borgerliga namnen att dyka upp och just Lindblom är ett exempel på ett sådant. Det är inte alls omöjligt att det var i samband med inträdet i militärtjänst som Jonas Peterson bytte ut sitt gamla patronymikon, Petersson, mot det nya släktnamnet Lindblom. Det är inte heller otroligt att han då även ändrat sitt förnamn från Jonas till Johan. Anledningen till det senare kan ha varit att det fanns många Jonas på det aktuella regementet men det kan även ha varit ett uttryck för en modenyck. Vi får inte glömma att Sverige ett par år innan vår Lindblom inträdde i det militära fått en ny regent som hade just Johan som ett av sina namn.

Men låt oss lämna den här lilla utvecklingen angående svenskt namnskick och gå tillbaka till Höreda och Jonas Petersson alias Johan Lindblom. Han föddes alltså den 1/10 1807 och föräldrar var Peter Jonasson och Anna Helena Larsdotter. Johan var parets andra barn, de hade redan en dotter och efter Johan skulle de komma att få ytterligare tre flickor och två pojkar. Den sista husförhörslängden i Höreda där man kan finna Johan är den för åren 1826- 1831 och han står där upptagen tillsammans med sina föräldrar och syskon på torpet Linneryd i Gummarps rote.

Nästa gång vi finner Johan Lindblom är i husförhörslängden för Eksjö stad, 1828-1830, och han bär då titeln husar. I kyrkböckerna har man skrivit "*hussar*" men skillnaden i stavning beror säkert på att prästen hade latinska eller franska i tanken när han skrev titeln. Det heter nämligen "hussarones" på latin och "hussard" på franska. Den adress som man finner Johan på är nr. 25 i 4:e kvarteret. Där finns ingen uppgift rörande förnamn eller födelsedata men det troligaste är att det är "vår" Lindblom den här anteckningen gäller. Titeln på den här personen är nämligen till utseendet helt identisk med den titel som senare kommer att följa Johan genom livet och kyrko- böckerna. Den 2/11 1828 gifte sig Johan Lindblom, som i vigselboken klart och tydligt står skriven som "*Hussaren vid kungl. Smål. Hussarer*", med en flicka som hette Catharina Maria Frisk. Catharina var piga i Eksjö och hon var ett par år äldre än Johan. Hon var född den 30/10 1803 i Hults församling i Småland och kom till Eksjö 1822. Hon bosatte sig vid ankomsten till staden i 1:a kvarteret där hon tjänade som piga hos postmästare Ljung. När Johan och hans Catharina gift sig bosatte de sig i nr. 20 i 2:a kvarteret men anteckningarna på den adressen är svåra att läsa på grund av att de blivit överstrukna när paret flyttat från adressen. Man kan dock konstatera att Johan har med sig sin titel och datumen för giftermålet syns också tydligt. I kolumnen "**Kom ifrån**" står det efter Johan "27" samt två bokstäver som eventuellt kan vara "or" och efter Catharina står det, i samma kolumn "22" och så då eventuellt "or". Det är säkert så att de båda talen visar vid vilka årtal som de båda personerna flyttat in till församlingen, alltså 1827 respektive 1822. Det kan även nämnas att Johan på den här adressen står upptagen med ett mellannamn som dock inte går att tyda. Som vi tidigare kunnat konstatera var Johan alltså indelt husar vid Kungliga Småländska Husarregementet i Eksjö.

- Husarerna var ursprungligen ryttare tillhörande irreguljärt kavalleri. Husarnamnet kom senare att knytas till det lätta spaningskavalleri som på 1700-talet - med början i Preussen - sattes upp i flera europeiska länder. Som uniform bars den ungerska folkdräkten med bl.a. karakteristiska snörmakerier på vapenrocken (dolma, attila). Inom svenska armén uppsattes husarer 1757, i kriget mot Preussen. Smålands husarregemente ledde sitt ursprung från den ryttarfana, som 1543 uppsattes i Kronobergs och Kalmar län och som plägar kallas Smålands ryttare, sedermera Smålands kavalleriregemente, vilket förband under livligt krigsdeltagande småningom utvidgades. 1691 blev regementet indelt med rusthåll i landskapets mellersta och östra delar. 1801 benämndes regementet Smålands lätta dragoner och 1806 Smålands dragonregemente. 1812 delades regementet i två kårer, av vilka den ena från östra Småland behöll namnet och beridenheten, den andra satt av under namn av Smålands dragonregementes infanteribataljon, sedermera Smålands grenadjärkår. Namnet Smålands husarregemente erhöll man 1822. Regementet har sedan sin tillkomst deltagit i flertalet svenska krig, och dess standar upptog segernamnen Wallhof 1626, Werben 1631, Breitenfeld 1631, Lützen 1632, Oldendorf 1633, Wittstock 1636, Golombo 1656, Gniezno 1656, Warszawa 1656, Fredriksodde 1657, tåget över Bält 1658, Lund 1676, Landskrona 1677, Kliszów 1702, Pultusk 1703, Warszawa 1705, Holowczyn 1708, Hälsingborg 1710, Svensksund 1790. 1834 - 1905 vapenövade

regementet på Ränneslätt, och 1906 inflyttade det i nybyggda kaserner i Eksjö.¹

Den 23/6 1830 avhöll man en så kallad generalmönstring av regementet på Ränneslätt. Allt material, manskap och alla hästar kontrollerades och fördes upp i en Generalmönstrings rulla och i den kan man i andra "*corporalskapet*", vilket bestod av fyrtio indelta husarer, under ledning av "*corporalen*" Olof Malmberg och ingående i Lifskvadronen, finna Johan Lindblom. Han går här fortfarande under sitt gamla förnamn, Jonas, och han har löpnummer 76. Det står även att han var indelt för Hageryds rusthåll och att han blev antagen den 22/10 1828 och att han då efterträdde en Johan Fredrik Wild. Vidare är det antecknat att han var 23 år vid den aktuella mönstringen och att han hade 2 år i tjänsten. Efter de anteckningarna kommer det en

Bild 1: "Småländsk Husar". Staty på Stora Torget i Eksjö.

mycket intressant siffra, nämligen Johans längd, vilken har befunnits vara 5 fot och 7 tum. Omräknat till meter och centimeter innebär det att han var cirka 1,70 lång. Enligt vår tids syn på saken var han alltså inte särskilt lång men vi får ju inte glömma att medellängden idag är något längre än under 1800-talets första hälft. Till sist finns det även en anteckning om Johans civilstånd och i den rutan står det givetvis "*gift*". Efter anteckningarna angående manskapet i Lifskvadronen kommer så listan över deras hästar. Den häst som rusthållarna från Hagersryd tillhandahöll armén med, och som alltså Johan red, var ett brunt sto "*med stjern och 4 hvita fötter*". Hon var 11 år gammal och mätte "*9 quart 3 1/2 tum*". Generalmönstringar avhölls vart tredje år och nästa rulla där man finner Johan kommer alltså från 1833. Det var den 22/6 det året som mönstringen gjordes och anteckningarna rörande husaren Lindblom stämmer i allt, utom tjänsteåren som nu är 5, överens med de från den förra mönstringen. Annorlunda är det med hästen. Uppenbarligen har Johans gamla häst fallit för åldersträcket och han har således fått en ny. Även den nya hästen är ett sto. Den är 6 år gammal, brun till färgen, "*med lite hvitt på höger bakfot*", och mäter 9 quart 2 1/2 tum

Endast cirka fem månader efter det att Johan och Catharina gift sig kom så parets första barn, Carl Johan. För att vara exakt så föddes han 14/4 1829 och döptes den 17/4. Så småningom flyttade man så och den nya adressen blev nr. 20 i 1:a kvarteret. Enligt anteckningarna var båda föräldrarna vaccinerade mot kopper och i husförhörlängden finns även anteckningar om att de var läskunniga. I kolumnen som är benämnd "**Läsa utan och innan**" har prästen noterat betygen "*ab, ab, b*" för de

bägge. Anteckningarna i kolumnen "**Kom ifrån**" finns även med på den här adressen.

I husförhörlängden för 1831-35 kan man till en början konstatera att familjen hade flyttat från nr. 20 i 1:a kvarteret till nr. 25 i 4:e kvarteret. På den här adressen står Johan och Catharina upptagna tillsammans med två barn, en son och en dotter. Sonen hette, som tidigare nämnts, Carl Johan och den nya familjemedlemmen, dottern, bar namnet Carolina. Carolina som var Johan och Catharinas första dotter, det skulle bli fler senare, föddes den 10/5 1831 men hon blev inte gammal. Hon dog i en ålder av 1 månad och 2 dagar, alltså den 12/6 1831. Efter dottern Carolinas död flyttade familjen till nr. 13 i 4:e kvarteret och utökades där med en son som fick namnet Per August Alfred. Han föddes den 6/9 1832 och döptes den 9/9. I födelseboken för Eksjö står det mycket ordentligt antecknat vem som var dopvittne när Per döptes. Det var sadelmakaren Lindblad med fru, bodbetjänten Rosin och fröken Charlotta Hagentorn. Även på den här adressen finns de tidigare nämnda anteckningarna i rutan "**Kom ifrån**" med. Någon gång mellan 1832 och 1835 flyttade så familjen igen, den här gången till nr. 18 i 4:e kvarteret. Först kan man finna de på sidan 137 och familjen består då av de fyra personer som redan tidigare har nämnts. På sidan 135 kan man däremot se att familjen har utökats på den nya adressen. Det är ytterligare en son som för första gången såg dagens ljus på den här adressen. Han föddes den 16/7 1835 och döptes den 19/7 till Frans Otto. Vem som var dopvittnen går inte att tyda på grund av att namnen är slarvigt skrivna det enda man kan konstatera är att en av de är skomakare. Anteckningarna efter föräldrarnas namn i kolumnen "**Kom ifrån**" i husförhörlängden är nu borta men istället har de i kolumnen "**Communion**", vilket betyder nattvard, fått var sitt *"f"*. Vidare kan man se att de båda vid husförhöret fått betygen *"ab, ab, b"*.

En bild av hur livet tedde sig i Eksjö vid tiden för Frans Ottos födelse, eller för att vara exakt året innan, kan man få om man läser Signe Aschans "Uppteckningar från Eksjö". Där skriver hon bland annat om hur det var när koleran år 1834 härjade i Jönköpingslän:

- Då koleran 1834 grasserade i Jönköpings län, påbjöds i Eksjö, att alla manliga innevånare i staden i tur och ordning dag och natt skulle hålla vakt vid tullportarne, så att ej någon främling fick komma in i staden och på så sätt införa smitta. På kopparslagare Johan Svenssons gård, 4:e Kv. Nr 25, belägen vid Södertull, var en stor kittel placerad på en kraftig påle. Denna kittel innehöll tjära, som varje morgon vid bestämd tid påtändes, och ålåg det stadens innevånare att då infinna sig för att inandas röken eller ångorna därav, som skydd för smitta. Bland stadsborna inträffade ej ett enda dödsfall. På okänt sätt hade dock en sjuk främling kommit in i staden. Han fördes till Ränneslätt, där han vårdades. Hans liv kunde dock ej räddas och han begravdes där ute. För att skydda gravplatsen omgav man den med ett staket. Under epidemin inställdes all torghandel och lantmännen fingo avlämna sina varor genom fönstren i Svenssons kopparslaga- reverkstad, och där fingo stadsborna avhämta sitt smör, sina ägg m.m. Verkstaden

gränsade i söder mot vägen mellan Broarp och Ekeberg. I Flisby socken härjade koleran svårt och därför fick ej något införas till staden norrifrån.ⁱⁱ

Under den tid, och de händelser, som här beskrivits bodde ju Johan och hans familj i 4:e kv., samma kvarter som Svensson hade sin kopparslagarverkstad i, så de har säkert kunnat se hur människor i staden kommit för att andas in ångorna från tjäran. Och det är också säkert så att Johan själv deltagit i den vakthållning som beskrivits.

Om man går vidare till husförhörslängden för åren 1836-40 kan man till en början konstatera att familjen, sin vana trogen, återigen har flyttat. Den här gången till nr. 5 i 4:e kvarteret. Förutom far och mor och de tre tidigare nämnda sönerna finns det nu även en dotter i familjen, nämligen Anna Klara. Hon föddes den 1/7 1838 och döptes den 6/7. Precis som när det gällde Frans Otto är namnen på dopvittnena så slarvigt skrivna att man endast kan tyda titeln för en av dem, och det är en soldat. I husförhörslängden är antecknat att alla i familjen, dottern undantagen, är vaksinerade mot koppor. Föräldrarna får även här betygen "*ab, ab, b*" vilket innebär att båda föräldrarna var läskunniga och alltså någorlunda kunde läsa den heliga skriften både "*innan och utan*". I kolumnen för nattvardsgång finns för båda föräldrarna några identiska anteckningar som tyvärr inte går att tyda och det samma gäller de anteckningar som finns i kolumnen "**Övrigt**". Om man tittar på Johan Lindbloms titel i den här husförhörslängden kan man se att det har tillkommit ett förled framför "*hussar*", och det ser ut som "*afsatt*". En bekräftelse på att Johan inte längre är husar får man om man ser på hans titel i anteckningarna i dopboken vid dotterns födelse. Där kan man klart se att han står som "*f.d. Hussar*". Vad gjorde då Johan efter det att han lämnat det militära? Jo, som vi kommer att se av senare anteckningar blev han sadelmakare. Det är ju mycket möjligt att sadelmakeriet är något som han lärde sig under sin tid som militär.

Fortsatta undersökningar, nu i husförhörslängden för åren 1841-45, visar att familjen någon gång mellan 1838, Anna Klaras födelse, och 1841, födelseåret för nästa barn, återigen flyttat. Den här gången till nr.12 i 1:a kvarteret. På den här adressen föddes alltså ytterligare en dotter, Mathilda Fredrika. Hon föddes den 8/5 och döptes den 13/5. Bland dopvittnena kan man uttyda namnen på två stycken, nämligen trosskusken Ryd och drängen Andersson. Familjen blev dock inte bofasta på den nya adressen utan de flyttade åter igen och den här gången gick flyttlassen till fattighuset.

- År 1764 hade staden fått ett fattighus. Detta låg österut i staden i närheten av prästgården på södra delen av nuvarande Linnéskolans skolgård med ena gaveln inskjutande på nuvarande Jungfrugatan. Huset var ursprungligen uppfört i en våning med 4 mindre och ett större rum. År 1785 hade man beslutat inrätta ett slags arbetsförmedling i anslutning till fattigvården. De fattiga skulle få hjälp till självhjälp. // År 1800 ställdes det större rummet i fattighuset till förfogande för uppsikt över denna verksamhet. Under 1800-talets två första årtionden var denna verksamhet aktuell. Men så småningom upphörde aktiviteten. // Man fick bättre resurser, när stadens fattighus efter åtskilliga diskussioner 1834 påbyggdes med ytterligare en våning. // Genom 1847 års fattigvårdsstadga kom fattigvården i Eksjö att omorganiseras. Arbetshusidén kunde genomföras.ⁱⁱⁱ

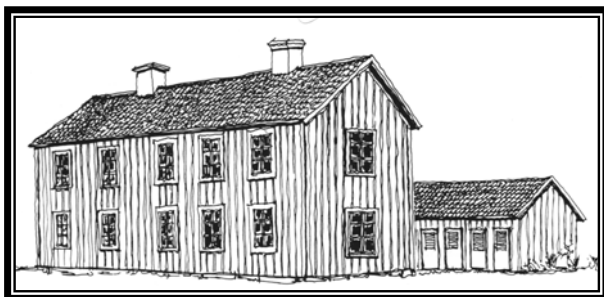

Bild 2: Fattighuset i Eksjö. (Rekonstruktionsteckning av L. Grandelius.

Familjen kom alltså till fattighuset någon gång mellan 1841 och 1844, det första årtalet är årtalet för dottern Matildas födelse och det andra är årtalet då ytterligare en dotter föddes. Det nya barnet som föddes på fattighuset den 24/6 1844 fick vid dopet den 1/7 namnet Emma Amanda. Fadrdar vid dopet var färgargesäll Holmberg med hustru samt en piga

vid namn Agnes. Hennes efternamn går inte att tyda men det börjar på B. De båda äldsta döttrarna, Anna Klara och Mathilda Fredrika, hade nu blivit så pass gamla att även de, precis som de äldre i familjen, blivit vaccinerade mot koppor. En annan som också blivit äldre är sonen Carl Johan. Han har blivit så gammal att han får vara med vid husförhören och därvid fått betyget "b". Man kan även notera att det i marginalen står skrivet "44 19/4" och, vem vet, det kanske är just den datum då familjen flyttade in i fattighuset.

Samma år som Mathilda Fredrika föddes, det vill säga 1841, hände något i Eksjö som kanske inte var av så stor betydelse för Johan Lindblom och hans familj men som är desto mer intressant för den som studerar gångna tiders händelser och personer i Eksjö. Just det året startades nämligen stadens första boktryckeri som 1842 började ge ut tidningen, "Småländska Länens Tidning". Den kom ut en gång i veckan, varje helgfri tisdag, och fortlevde fram till 1843 då den lades ned för att efter ett par månader följas av tidningen "Hvad Nytt". Denna kom ut två gånger i veckan, onsdag och lördag, fram till sin nedläggning 1890.

När man slår upp husförhörslängden för perioden 1846-51 finner man till en början familjen

fortfarande boende i fattighuset, men en del saker har hänt. Först ser man att familjen utökats med ytterligare en dotter, Jenny Charlotta. Hon föddes 11/1 1848 och döptes 17/1 och dopvittnen var bland andra drängen Johan Hägg och pigan Stina Lotta Samuelsdotter. Den här utökningen av familjen innebar att Catharina Maria vid en ålder av 45 år hade fött åtta barn, varav sju var i livet. Förhållandena förblev såhär i cirka ett år, fram till 2/1 1849 då näst äldste sonen, Per August Alfred, dog i en ålder av 16 år 3 månader och 27 dagar. Bättre gick det då för hans storebror Carl Johan. Han fick betygen "*a, a, b*" vid husförhören och så småningom flyttade han till nr. 2 i 4:e kvarteret och tog tjänst som något man eventuellt kan tyda som "*hästkarl*". Under tiden förändrades villkoren för Johan Lindblom och hans familj och man flyttade från fattighuset till nr. 22 i 3:e kvarteret där man hyrde en bostad. Det finns inga anteckningar om exakt datum för den här senaste flyttningen men den måste ha skett någon gång mellan 1849, året då sonen Per August dog, och 1851, vilket är det sista året för den aktuella husförhörlängden. När väl familjen flyttat till den nya bostaden anslöt sig äldste sonen åter till familjen och flyttade således från 4:e kvarteret till nr. 22 i 3:e. Hans titel har nu fått ett förled som kan tolkas som "f.d."

I kyrkoböckerna för perioden 1851-56 finner man Johan och Catharina Maria samt deras barn, Frans Otto, Anna Klara, Mathilda Fredrika, Emma Amanda och Jenny Charlotta, på sidan 129. De hyrde fortfarande bostad i nr. 22 i 3:e kvarteret. Äldste sonen, Carl Johan, finns inte längre med bland personerna som står upptagna på den här adressen så troligtvis har han flyttat igen. I marginalen finns en klammer kring hela familjen och anteckningen "*53 på*" samt något som inte går att tyda. Antagligen flyttade familjen från adressen 1853, deras namn är nämligen överstrukna här, och man ska alltså kunna finna de på en annan sida i boken. Det är också precis vad man gör. Den nya sida man finner familjen på är 223 och här får man även en förklaring på den anteckning, "*53 på.....*", som fanns på den förra adressen. Familjen står nämligen som "*skrivna på staden*". Det innebar att de var skrivna och bodde i staden men att de inte hade någon fast adress. Eventuellt kan det vara frågan om någon form av rotegång men det kan även vara så att de flyttade runt till olika bostäder så pass ofta att prästen föredrog att skriva familjen på det här sättet för att slippa ändra allt för ofta i böckerna. Man kan konstatera att alla barn i familjen, det yngsta undantaget, har varit med vid husförhören och för de två äldsta av dessa, Frans Otto och Anna Klara, finns anteckningar angående läskunnighet. De har fått betygen "*a, ab, b*" respektive "*a, a, b*". Vidare kan man konstatera att de blivit gamla nog för att vara med och få nattvarden vilket alltså innebär att de konfirmerats. Sonen Carl Johan står ej att

finna i den här boken och det troligaste är att han, sedan hans namn senast fanns med, har flyttat från församlingen.

När vår berättelse nu nått fram till år 1856 kan det vara på sin plats att först nämna något om en händelse i Eksjö det året som säkert hade en stor inverkan på familjen Lindbloms liv. Det var det året som den södra stadsdelen härjades av brand varvid i det närmaste alla husen där brann ner till grunden. Det var tidigt på morgonen den 18 november som det skedde. Prosten N J Danielson har i en av församlingens kyrkoböcker beskrivit det på följande sätt:

- Om morgonen klockan 4 vid pass kom elden lös uti guldsmeden Swanbergs verkstad vid Stora torget och tilltog så häftigt att innan folk hunnit samlas och sprutor ankommo alla släckningsförsök omintetgjordes och befunes snart omöjliga. Genom hettan från det brinnande huset antändes det tvärs över Stortorget mittemot stående rådhuset, som inom några minuter stod i ljusan låga. Vädret var nästan lugnt men vinden som uppkom genom branden, drog sig åt sydost, så att elden, sedan den fattat tag i den näst intill Swanbergs hus belägna Gästgivaregården, å ömse sidan om Stora gatan antände den ena gården efter den andra ända ner till Södertull och detta på den korta tiden af 8 timmar, då hvart enda hus låg i aska.^{iv}

En annan person som beskriver branden är Signe Aschan. I sina "Uppteckningar från Eksjö" skriver hon bland annat på följande sätt:

-En man, Kalle i Fällinge, kom gående Norra Storgatan mot Torget vid 4-tiden på morgonen den 18 november 1856 och upptäckte då, att det brann i guldsmed Svanbergs hus nr 1 av 4:e kvarteret vid Stora Torget. Han skyndade sig att väcka upp folket, mer eller mindre klädda rusade de ur sina hem och så fort sig göra lät började släckningsarbetet. Kölden var svår, vattnet frös i sprutorna. Elden grep hastigt omkring sig och snart nog antändes rådhuset, beläget på andra sidan gatan, söder om kyrkan. Då ihågkom min mormor fångarna i cellerna under rådhuset. "Fångarna, fångarna" ropade hon i största förtvivlan, men då hade hennes man stadsfiskal Johan Wickelius och stadstjenaren skyndat att befria dem. Då de blevo utsläppta sade de: "Gud välsigne dem som tänkte på oss, vem är det, låt oss få tacka dem som räddade oss från att bli innebrända". Där de sutto i sina celler hade de hört och förstått vad som var å färde. Dessa fångar hjälpte till vid släckningen och nedlade ett energiskt arbete. // Guldsmed Swanbergs dotter, fru Jenny Fagerholm, har för mig berättat, att elden uppkom därigenom, att en lärpojke hos Swanberg hade varit ute kvällen förut i starkt snöväder och hängt sina kläder att torka framför fyren. Genom gnistor från fyren blevo dessa föremål antända och elden spreds med stor hastighet.^v

Även i tidens tidningar nämndes branden, bland annat i Jönköpingsbladet där man några dagar efter branden skrev följande:

Inrikes.

Jönköping

Stor eldsvåda. Med posten i går morgon ingick den sorgliga underrättelsen att södra hälften av Eksjö stad blivit lagd i aska av en härjande eldsvåda, som utbrutit i tisdags kl 4 på morgonen och fortfarit till omkring middagen. Som boktryckeriet befann sig i den av branden hemsökta stadsdelen och således även nedbrunnit, i följd här av den tidning som i går skolat hit ingå från Eksjö uteblivit äger man ännu inga närmare uppgifter om eldsvådan, än att så som ovan är nämnt, hela den söder om torget belägna stadsdelen samt 4 hus vid själva torget, däribland även Rådhuset, blivit ödelagda. De brandskadades belägenhet, i varje fall svår, förvärras naturligtvis högst betydligt genom den oblida årstiden. Också beskrives nöden såsom stor, och stadens Magistrat har i skrivelse till Länsstyrelsen anhållit om skyndsamt översändande av undsättningsmedel till nödens lindrande bland de många husvilla. Länsstyrelsen har under hand sänt med gårdagens post 1000 Rdr banco (*1000 riksdaler banco år 1856 kunde köpa lika mycket varor och tjänster som 73656 SEK år 2009 mätt med konsumentprisindex.*) samt pr telegraf underrättat Regeringen om olyckan. Landshövdingen och Landssekreteraren lära idag begiva sig till Eksjö. Värdet av fördärvad lösegendom i den nedbrunna stadsdelen uppgår till omkring 137000 Rdr rmt (*137000 riksdaler riksmünt år 1856 kunde köpa lika mycket varor och tjänster som 6727203 SEK år 2009 mätt med konsumentprisindex*). För de enskilda inom detta samhälle, som vilja förhjälpa till nödens lindrande, finnes i Nordströmska Bokhandeln lista för teckning av bidrag, vilka skola i detta blad framledes redovisas.^{vi}

Som vi kunnat konstatera tidigare var Johan, Catharina och barnen vid tidpunkten för den stora branden skrivna på staden och vi vet därför inte exakt var de bodde just natten till den 18 november. Men var de än höll till så har med all säkerhet verkningarna av branden påverkat även deras liv. Eftersom så pass stora delar av staden blev förstörda, 49 gårdar hade lagts i aska, så innebar det att det måste ha varit ännu svårare än förut att hitta en bostad. Vidare måste det även ha inneburit att många möjligheter till arbete försvunnit, till exempel arbeten inom hemmen som pigor och drängar. Efter branden tillsattes en nödhjälpskommitté och denna skriver den 25 november följande:

- De nakna skorstenarna står liksom gråtande öfver att deras stad ramlat. Öfver 140 hushåll, utgörande omkring 560 personer irra husvilla omkring, många saknade det nödvändigaste.^{vii}

Fler upplysningar om den stora branden och dess verkningar för staden och dess invånare, och alltså indirekt familjen Lindbloms öden, kan man få i boken "Eksjö 1800-tal"

-Brandkatastrofer var under tidigare århundraden inte ovanliga. Trähusbebyggelsen gjorde att en lokal husbrand kunde vara svår att isolera. Den kunde få katastrofala följder. Mindre bränder hade förekommit i Eksjö bland annat 1706 då några hus vid N Storgatan brann ner. 1837 eldhärjades Bykvarnen. 1840 utbröt eldsvåda i kyrkans närhet, det tycks ha gällt något förrådshus. // Stadens ordningsregler förbjöd eldning efter klockan 9 på kvällen. Bart Ljus fick

inte bäras omkring på gårdar och gator. Tobaksrökning på gatan var strängt förbjudet. Man anordnade i staden regelbundet brandövningar och bötfällde folk som ej deltog. Men staden hade ur brandsäkerhetssynpunkt stora problem. Man hade smala gator och gränder. Södra Storgatan hade på sina ställen en bredd av knappt 5 meter mellan trappuppgångarna på ömse sidan av gatan. Och husen stod tätt intill varandra. // 49 gårdar lades i aska vid branden. Blott 35 av dessa var brandförsäkrade. Hela södra stadsdelen hade sålunda avbränts med några få undantag. Kvar fanns alltså i 3:e kvarteret (österut) det 1646 uppförda skolhuset samt söder därom några mindre hus (3:e kvarteret 10.12) från nuvarande Österlånggatan ner mot Prästgårdsområdet, dessutom det stora Bogemanska huset (3:e kvarteret nr 13-14) och stadens fattighus. // Redan måndagen den 24 november tog rådstugorätten itu med frågan, hur branden kunnat uppstå. Guldsmeden C A Swanberg hade kvällen innan i sitt yttre verkstadsrum haft eld i sin ässja för smide av silverskedar. Han hade fått omdömet om sig att han alltid var aktsam med elden. Efter förhör med Swanbergs husfolk, hans gesäll och lärlingar kunde rådstugorätten förklara att "någon vårdslöshet icke ägt rum med elden". I det omdömet kunde det lokala brandstodsombudet instämma. Denne hade tillagt att klarhet aldrig kanske skulle kunna vinnas, hur elden uppstått i Swanbergs hus. Rådstugorätten förklarade alltså, att brandförsäkringarna borde utbetalas till de drabbade. (Jämför S. Aschans uppgifter ovan) // Rådhuset hade brunnit ner och med detta stadens arkiv. Nästan alla äldre handlingar hade blivit lågornas rov. Flera stora affärshus hade brunnit ner, med lager och allt. Apotek, postkontor och vårdshus hade skattat åt förgängelsen, bokhandel och tryckeri likaså. Stadens enda moderna industri, klädesfabriken i f d Tingshuset hade brunnit ner och dess driftige innehavare hade avlidit. Ingen människa i staden hade dock innebränts. // Redan på kvällen den 18 november, när branden var under kontroll och eftersläckningen skedde med hjälp av manskap från Smålands husarregemente och Kalmar regemente, samlades stadens invånare på skolhuset för att vidta åtgärder med anledning av katastrofen. Man tillsatte en nödhjälpskommitté med vidsträckt befogenheter. De husvillor skulle inkvarteras, med stor beredvillighet ställde de icke brandskadade invånarna upp. Man vädjade om hjälp utifrån. Från angränsande socknar fick kommittén för utdelning ved, klädespersedlar och matvaror. Under tiden 9 december - 14 mars ordnades soppkokning med gratisutdelning till de mest behövande. Penninggåvorna var betydande: över 47 000 riksdaler.^{viii}

Branden som beskrivits här måste ha varit en fruktansvärd katastrof både för staden i sin helhet men säkert ännu mer så för de enskilda som drabbades. Och som alltid var det säkert så att de som redan var fattiga var bland dem som drabbades hårdast. Livet måste ha tett sig väldigt mörkt för Johan och hans familj den 18 november 1856. Men trots allt gick livet vidare, på gott och på ont. Staden byggdes upp igen och människor fortsatte sitt slit. Vissa i flera år att komma medan det för andra rörde sig om en betydligt kortare tid.

I de böcker som rör perioden 1856-1859 finner man fortfarande familjen skriven på staden, men man kan även konstatera att perioden, och då främst året 1857, skulle komma att bli en av förändringar för dem. Till att börja med lämnade sonen Frans Otto familjen. Anteckningarna angående det här kan

synas något tvetydiga, i rutan "**Död år**" står det nämligen "57 29/9" medan det i rutan "**Bortflyttad**

Bild 3: Eksjö kyrka

år till" står "afflyttad till Linköping". Vid en kontroll av böckerna över döda det aktuella året kan man inte hitta Frans Otto, så det mest troliga är att han har flyttat till Linköping det angivna datumet men att siffrorna av utrymmesskäl har hamnat i kolumnen för döda. Nästa händelse av betydelse inträffade 2/11 1857. Den dagen dog Johan Lindblom i en ålder av 50 år 1 månad och 1 dag. Johan fick ingalunda en lugn och värdig död, istället tog han sitt eget liv och anledningen till det lär vi väl bara kunna spekulera över utan att få ett säkert svar. I boken över döda det aktuella året står det " 2/11 1857, f.d. Sadelmakaren Johan Lindblom, skar halsen av sig, begravd i tysthet". Strax innan Johan dog hade han dock varit borta från Eksjö en tid, i husförhörslängdens kolumn "**Ankom år ifrån**" står något som kan tydas till "57

15/6 Malmö" och i rutan för anmärkningar står det något som bara delvis kan tydas till följande, "vid", "2" och "fästning återkom 57". Har Johan suttit på fästning i Malmö? Och i så fall varför och har då hans självmord eventuellt något att göra med det? En undersökning av fångrullan för Malmö Centralfängelse för åren 1827-1861 ger besked. Som inskriven med nummer 700 den 14/1 1854 står Johan Lindblom. Eftersom det inte finns några rubriker till kolumnerna i boken är det inte helt lätt att tyda allt men det framgår klart att brottet han gjort sig skyldig till är stöld, att han kommer från

Jönköpingslän och att han blivit dömd av Göta Hovrätt. Två anteckningar som kan vara svåra att tolka är siffrorna 3 och 4 vilka står i varsin kolumn. Trean kan möjligen vara längden på straffet, han står ju som

Larsen, Larsen	387	46	Stöld	Göta län	3	de	3
Anders, Johan	660	46	Skuld	de	13	Lebörger län	5
Lindberg, Carl Johan	179	46	Stöld	St. H.	5	Göta län	4
Lindberg, Erik Anders	111	46	Stöld	St. H.	16	Skåne län	5
Lindberg, Jens	318	46	Stöld	St. H.	14	St. H.	4
Lindberg, Martin	56	46	Stöld	St. H.	2	St. H.	4
Lindblom, Johan	700	46	Stöld	St. H.	3	Jönköpings län	4
Lindgren, Carl Gustaf	138	46	Stöld	St. H.	5	Bläkinge län	5
Lindgren, Peter Laurent	741	46	Stöld	St. H.	16	Skåne län	5
Lindgren, Jens	572	46	Stöld	St. H.	3	Skåne län	5
Lindgren, Johan Carl	241	46	Stöld	St. H.	13	Skåne län	5
Lindgren, Peter	118	46	Stöld	St. H.	14	Skåne län	5
Lindgren, Johan	719	46	Stöld	St. H.	14	Skåne län	5

Bild 4: Rulla för Malmö Centralfängelse 1827-1861

inskriven 1854 och i kyrkbokens anteckningar står att han återkommit från Malmö 1857. Vad fyran

betyder finns det dock ingen förklaring till i nuläget. Det finns inga ytterligare anteckningar rörande Johan här, till exempel inget om hur han skött sig i fängelset eller om hans frigivning. Dessa anteckningar om Johans tid i fängelset i Malmö, vilka upptäckts 19/12 2010, innebär givetvis att det som skrivits ovan om familjens liv under åren 1854-1857 inte inkluderar Johan. Han var till exempel inte med om branden 1856. Man kan ju undra om han fick någon information om den i fängelset och om vad han då tänkte.

De ovan nämnda händelserna, och det faktum att Anna Klara under 1857 lämnade familjen och flyttade till nr. 9 i Kyrkokvarteret där hon tog tjänst som piga, gör alltså att Catharina Maria vid slutet av 1857, i en ålder av 54 år, stod som änka med tre döttrar på 16, 13 respektive 9 år att ta hand om. Säkert inte en avundsam situation. Det måste ha varit mycket svårt och då särskilt i frågan om ekonomin. En lite klarare bild av Chatarina Marias problem kan man få om man studerar Eksjö Stads Fattigvårdsstyrelsens protokoll för den aktuella tiden. I protokollet som gäller för styrelsens sammanträde den tredje februari 1860 kan man läsa: *"Följande fattige beviljas, efter derom gjorde ansökningar, understöd med:"* och så kommer som nummer tre *"till Enkan Lindblom, 12 Rd Rmt till bidrag i hushyran för detta år, hwaraf hälften utbetalas den 29:e nästa Mars och andra hälften den 29:e påföljande September.* Om man tar i beaktande att årshyran för två rum och del i kök vid den här tiden i Eksjö enligt boken "Eksjö 1800-tal" var cirka 50 Rd Rmt förstår man att det inte var någon större lägenhet Chatarina Maria och hennes barn hade. Snarare tvärt om. I protokollet för den första december samma år finns en sammanställning över alla de personer som under det gångna året erhållit bidrag från Fattigstyrelsen och man kan där konstatera att det rör sig om 60 personer, varav några även är upptagna med barn. Uppenbarligen var det så att eventuella bidrag betalades ut till hushållen med en viss summa oavsett om det fanns barn eller inte. Det innebar att två olika personer kunde få samma bidrag men att den ene var ensam medan den andre kanske hade barn att försörja. I den här sammanställningen kan vi finna Chatarina Maria upptagen bland de sammanlagt 24 personer som fått bidrag i det som kallas *"f.d. 3dje qvarteret."* Det samma gäller för de sammanställningar av bidragstagare för åren 1861 och 1862, och det ger oss alltså besked om var familjen bodde. Något som husförhörslängden för 1860 inte ger något besked om. I den står nämligen Catharina Maria med de tre barn hon fortfarande hade hos sig, döttrarna Mathilda Fredrika, Emma Amanda och Jenny Charlotta, samlade tillsammans med ett stort antal personer under rubriken **"Försvarslöse"**, utan uppgivande av någon adress.

- Försvarslös var förr benämning på den som inte var egen näringsidkare, hade fast anställning eller egen förmögenhet, så att han kunde försörja sig. Benämningen utvecklades ur begreppet laga försvar, som tillkom på 1500-talet och syftade på det skydd mot utskrivning till krigstjänst som adelns landbönder och tjänstefolk åtnjöt. Man gav sina anställda "försvar". De som saknade sådant var försvarslösa. Senare kom termen att beteckna dem som enligt tjänstehjonstadgan saknade fast arbete eller förmögenhet. Under 1500- och 1600-talet togs de oftast ut i krigstjänst. Senare tvingades de, i enlighet med legostadgornas bestämmelser, att ta tjänst som tjänstehjon eller föras till tukthus för att där "arbeta sig till födan". I början av 1800-talet fylldes de allmänna arbetsställena, fästningarna och korrektionsanstalterna av försvarslösa. På dessa tvångsarbetsplatser, spinnhus, fängelser och fästningar fick de stanna tills de lyckades få en tjänst eller ett lovligt näringsfång, vilket kunde dröja många år. Försvarslöshetssystemet avskaffades först 1885.^{ix}

Saker och ting ändras dock så småningom för Catharina och hennes barn och i och med husförhörslängden för år 1861 finner vi dem återigen tillsammans med äldsta dottern, Anna Klara. Och så blir det för Catharina Maria fram till hennes död 26/7 1869. Hon blev 65 år 8 mån och 25 dagar och efter ett säkerligen hårt liv, under vilket hon fött åtta barn, förlorat två av dessa samt maken, dog hon enligt läkaren av "*apoplexia*". Det var alltså någon form av plötslig blödning till exempel hjärnblödning som ändade hennes liv och hon begravdes den 1/8 1869.

I det här på följande kapitlet kommer vi att titta närmare på Johan och Catharina Marias äldsta dotter Anna Klaras liv. Anna Klara kom ju att stanna hela sitt liv i Eksjö men så var inte fallet med hennes tre yngre systrar och innan vi lämnar detta kapitel i vår historia ska vi kort titta på vad som hände med dessa tre systrar.

Den första av dessa att lämna familjen, och Eksjö, var Emma Amanda. Den 12/11 1860 lämnar hon den övriga familjen som då bor i Skolhuskvarteret 7 och flyttar till Höreda. Höreda är ju inte en helt obekant församling när det gäller den här släkthistorian. Det var ju i Höreda församling som Johan Lindblom föddes och bodde fram till det att han flyttade in till Eksjö stad. Kanske har det funnits släktingar kvar i Höreda som Emma Amanda flyttat till. Nästa anteckning rörande hennes förflyttningar finner man i inflyttningslängden för Eksjö Sfs 1862 och där står det att hon flyttat in till kv. Jägaren 26 från Hvetlanda. Uppenbarligen är det så att hon från Höreda flyttat till Hvetlanda och sedan tillbaka till Eksjö. Datumet för hennes inflyttning till Jägaren är 18/11 och nästan ett år senare, den 27/10 1863, lämnar hon återigen Eksjö och flyttar enligt utflyttningslängden till Wernamo. Efter det finns inga anteckningar rörande henne i Eksjö Sfs:s inflyttningslängder (fram

t.o.m. 1894) så hennes vidare öden får sökas i kyrkböckerna från Wernamo. I husförhörslängden för Wernamo det aktuella året finner man på sidan 166 ”Pigan Emma Amalia Lindblom, född 1844 30/6 i Eksjö”. Vi har här ytterligare ett födelsedatum och även ett annat förnamn men trots detta så är det säkert Johan Lindbloms dotter det rör sig om. I anteckningarna står det att hon läser försvarligt, att hon är ärlig och, enligt uppgift, till äktenskap ledig. Den 20/3 1864 undergår hon nattvarden i Wernamo och lite mer än ett halvår senare, den 3/11 1864, lämnar hon församlingen och flyttar till Stockholm. Det står inte antecknat till vilken församling i Stockholm, men det hänvisas till sidan 107 i inflyttningslängden.

En senare anteckning som kan vara av intresse står att finna i 1880-års folkräkning. I Örebro, närmare bestämt på adressen *Söder N:o 140* kan man finna en Emma Amalia Lindblom, född 1844 i Eksjö. Det är inte alls omöjligt att det är Johans dotter det rör sig om, samma kvinna som flyttade från Wernamo till Stockholm och som alltså senare flyttat till Örebro. Att hon bär namnet Amalia istället för Amanda i de senare anteckningarna kan bero på en felskrivning av prästen i Wernamo, eller en felläsning i källmaterialet, antingen av mig ursprungligen, eller av den person som tolkat och digitaliserat uppgifterna i folkbokföringen. En del ytterligare uppgifter kan man även finna i folkbokförings utdraget, nämligen att Emma A vid tidpunkten var ogift och ensamstående samt sist, men inte minst, att hon var cigarrhandlare. Tyvärr finns det inte några anteckningar om Emma A i nästa folkräkning, den för år 1890, vilket innebär att i dagsläget kan vi inte veta vad som hänt henne efter det att hon sålde cigarrer i Örebro 1880.

Nästa att ge sig iväg var den yngsta av flickorna Lindblom, Jenny Charlotta. Enligt utflyttningsboken för Eksjö Sfs flyttar även hon till Wernamo. Datum för hennes flytt från Eksjö är 27/10 1864, alltså exakt ett år efter storasystemen. Precis som för systemen finns det inte heller några nya anteckningar rörande Jenny Charlotta i Eksjö Sfs:s böcker (fram t.o.m. 1894) så även hennes öde får sökas i Wernamo. I husförhörslängden för Wernamo det aktuella året finner man Jenny Charlotta på sidan 212 boende i Broberg nr.1 Westhorja Allmänning. År 1865 flyttar hon vidare inom församlingen till Färgeriet Lundholmen, även detta på Westhorja Allmänning. Förutom Jenny Charlotta bor här färgerifabrikören Elias Ohlsson med fru, två döttrar och en son och ännu en piga vid namn Josephina Albertina Molin. Den sistnämnda fanns även med Jenny Charlotta på den tidigare adressen och de har flyttat hit samtidigt. Det finns även en anteckning om att JC begått HHN 1865. Eftersom namnen ej är överstrukna på det här stället i boken så borde de finnas på samma adress i nästa

husförhörslängd, men så är inte fallet. En kontroll av husförhörslängden för perioden 1866 - 1870 visar att Jenny Charlotta, och även väninnan Molin, har flyttat. Den nya adressen för de båda är "Nr. 69 kv Kypen". På denna adress bor även en kopparslagare från Carlshamn och medan pigan Molin gifter sig med honom, och så småningom får åtminstone en son och en dotter, bryter Jenny Charlotta upp från Wernamo och flyttar till Hvetlanda. Datum för hennes flytt från Wernamo är den 14/11 1867. Innan hon flyttar ut ur församlingen hinner dock prästen med att göra två anteckningar rörande henne. Den ena ger besked om att Jenny Charlotta "eger god frejd" och att hon är "ledig enlig uppgift", medan den andra ger vid handen att hon den 20/2 1867 undergått nattvarden.

En kontroll av inflyttningslängden för Vetlanda församling det aktuella året visar att Jenny Charlotta gick till prästen den 25/11 för att skrivas in så som inflyttat till församlingen. Adressen som hon uppgav för prästen är för oss känd sedan tidigare eftersom JC:s äldsta bror Carl Johan med familj bodde där 1862. Det är "Hvetlanda Gästgifveri" det rör sig om. Carl Johan hade stannat på adressen i ett år. Jenny Charlotta kom bara att stanna lite mer än en månad. Redan den 4/1 1868 packade hon ihop sina pinaler och flyttade tillbaka till sin födelsestad, Eksjö. Man kan undra varför hon stannade så kort tid i Vetlanda. I husförhörslängdens kolumn för "**Särskilda anteckningar**" har prästen skrivit något som kan tolkas till "Erkänd af??/het enl husbondes afsk. betyg".

Den sista att lämna Eksjö av Johan och Catharina Maria Lindbloms döttrar var Mathilda Fredrika. Hon lämnar Eksjö Sfs den 17/10 1866 och precis som Emma Amanda ett par år tidigare är det Höreda som är målet för hennes flytt. I inflyttningslängden för Höreda år 1866 finner man Mathilda Fredrika med årsnummer 23. Hon är inskriven i församlingen den 5/11 och inflyttad till ett ställe som heter Björnshult och det finner man på sidan 147 i husförhörslängden. Mathilda Fredrika står skriven som varande piga på Björnshults gård och man kan konstatera att hon inte är ensam anställd på gården. Ägaren, "Majoren & riddaren Hans Didrik von Poratt" har ca. 15 drängar och pigor anställda i sin tjänst. I husförhörslängden för åren 1867 - 1872 finner man fortfarande Mathilda Fredrika kvar på Björnshults gård bland alla de andra anställda. Som brukligt var har prästen i husförhörslängden satt betyg på de upptagna personernas förmåga att läsa. Betygen gäller i tur och ordning läsning innantill, läsning i Luthers Katekes, läsning i Förklaringarna och slutligen hur personen i fråga har förstått det hela. Man kan konstatera att de personer som fått de bästa betygen är Majoren på gården och hans familj samt Mathilda Fredrika. Alla dessa har fått betyget "a" i de tre första ämnena, men medan Majoren och familjen fått ett a även i det sista ämnet har Mathilda

Fredrika där fått nöja sig med ”ab”. Ingen av de andra pigorna, eller drängarna, på gården kan uppvisa lika goda betyg.

Mathilda Fredrika kom att stanna kvar i Höreda, och på Björnshults gård, fram till 1868. Den 23/10 det året tar hon sitt pick och pack och flyttar till Gränna.

Det är Gränna Stadsförsamling som får ta emot Mathilda F och det bohag hon eventuellt haft med sig. I inflyttningslängden för 1868 står hon inflyttad den 2/11 till nummer 33. Hennes födelsedatum står som 6/5 1841, alltså en liten skillnad mot det datum jag noterat tidigare, 8/5. Antingen har jag eller någon av prästerna som skrivit gjort ett misstag. Något som dock inte är fel är noteringen rörande hennes inflyttning till Gränna, nämligen den 2/11 från Höreda. I Gränna står Matilda upptagen som piga hos f.d. kaptenen Nils Fredrik Hjertröm med familj. I knappt ett år blev hon kvar i Gränna innan hon, den 20/10 1869, flyttade till Österåker.

Österåker är en församling i Strängnäs stift, Vingåkers kommun i Södermanland. Österåker består av en öppen, flack odlingsbygd vid sjön Öljaren, omgiven av småskaliga dalbygder och skogsmark. Cirka 135 fornlämningar är bevarade och ca 35 borttagna. Några rösegravar kan gå tillbaka till bronsåldern och några stenkretsar till äldre järnåldern, men flertalet tillhör tre yngre järnåldersgravfält; dessutom finns ett par oförklarade vallanläggningar. Kyrkan av sten härrör från 1100-talets senare del och hade ursprungligen torn. Den förlängdes mot öster under 1300-talet. Under 1400-talet välvdes kyrkan. År 1663 breddades den mot söder och gjordes tvåskeppig. Ett nytt tresidigt kor byggdes 1699. Vid en ombyggnad 1786 revs tornet, och en nyklassicistisk västgavel tillkom; valven revs och en ny sakristia byggdes. Fragment av kalkmålningar från ca 1600 har bevarats. Predikstolen härrör från 1700. Ett altarskåp från ca 1500 är bevarat. Ortnamnet (1303 Østeraker) innehåller åker med syftning på en gammal samlingsplats. Förleden Öster- skiljer platsen (socknen) från det närbelägna Vingåker.^x

I Husförhörlängden för Österåker åren 1876 – 1880 finner man Mathilda Fredrika på sidan 20, först bland pigorna på Oscar August Blixt Åkerhjelm af Blombackas säteri Smedby. Det är ordentligt noterat att hon var född i Eksjö 6/5 1841, att hon flyttat in till församlingen från Grenna 1869 och att hon vid husförhören fått betyg *a* för innantill läsning och *b* för läsning i Luthers katekes, läsning i förklaringarna och förståelse av det hela. Det kan även konstateras att hennes namn inte är överstruket här vilket innebär att man bör finna henne på samma plats i den efterföljande längden. I Husförhörlängden för Österåker under tiden 1881-85 finner man till att börja med Mathilda Fredrika på samma plats som i den tidigare längden, sidan 17, men hennes namn är överstruket och i kolumnen **Bortflyttad till** står skrivet *1.18 år 81 19/6*. En titt på nästa sida, sidan 18, visar att

Mathilda Fredrika gift sig med kusken Carl Fredrik Svensson den 19/6 1881. Svensson som var född 10/12 1838 var sedan cirka ett år änklings och hade två barn med sig in i äktenskapet, nämligen dottern Emilia Christina Fredrika, född 13/2 1872, och sonen Fredrik Hilmer, född 6/5 1876. Båda barnen var födda i Stockholm, i Maria respektive Klara församling. Den nya familjen blir inte kvar länge i Smedby, redan 22/10 1881 flyttar de. Varthän är svårt att tyda men det kan eventuellt tydas som Stockholm. Tyvärr finns inte utflyttningslängden för aktuell församling och är inte tillgänglig via Internet.

En koll på Svensson i 1880 års folkräkning visar att Svensson var född i Sankt Annas församling i Östergötland och barnen, precis som konstaterats ovan, var födda i Maria Magdalena respektive Klara församling i Stockholm. I folkräkningen för 1890 finns varken Carl Fredrik Svensson eller Mathilda Fredrika Lindblom med, och så inte heller dottern. En Fredrik Hilmer Svensson född 1876 i Klara församling finns däremot med. Han står upptagen som fosterbarn hos f.d. arrendatorn Anders Andersson och hans hustru Sara Katarina Jonsdotter i Dyvik, Österhaninge församling, i Stockholms län. Utöver Fredrik Hilmer finns två barn till i familjen. Ett är hustruns son från tidigare äktenskap och ett är en flicka, Anna Elvira Amanda Engström, född 1876 i Nicolai församling i Stockholm, som precis som Fredrik är fosterbarn. Om det nu är Mathilda Fredrikas styvson som står upptagen i folkräkningen så kan det ju vara intressant att ta en titt i husförhörslängden för Dyvik i Österhaninge för att kanske få mer information om vad som hänt de övriga i familjen. I den aktuella husförhörslängden, den för åren 1886-1890 hittar man på sidan 20 Andersson med sin familj, två drängar och så längst ner på sidan tre fosterbarn och bland dem Fredrik Hilmer född 6/5 1876 i Klara församling i Stockholm. Han står som inflyttad från Stockholm 1883. Man kan alltså dra slutsatsen att något hänt mellan 1881, familjens flytt från Smedby i Österåker, och 1883, Fredrik Hilmers inflyttning till Dyvik, vilket splittrat familjen. Vad som hänt de övriga i familjen får vi dock inget svar på här. Som en parentes kan slutligen nämnas att Fredrik Hilmer så småningom blir dräng och han blir kvar i Dyvik åtminstone till och med år 1895.

Om man i stället går in i rotemannsarkivet för Stockholm under tiden för familjens flytt från Österåker till Stockholm så kan man finna de alla där och även få en eventuell förklaring till varför de splittrats. Dock finns det vissa konstigheter i uppgifterna.

-
- ⁱNE, band 9 sid 173 & SU, band 26, spalt 777.
- ⁱⁱ “Upptäckningar från Eksjö”, Signe Aschan / *Småländska Kulturbilder 1969*/
- ⁱⁱⁱ “Eksjö 1800-tal”, L Å Hagberg, sid 75.
- ^{iv} “Eksjö 1800-tal”, L Å Hagberg, sid 147.
- ^v “Upptäckningar från Eksjö”, Signe Aschan /*Småländska Kulturbilder 1969*/
- ^{vi} Ur ”Jönköpingsbladet” 20/11 1856.
- ^{vii} “Eksjö 1800-tal”, L Å Hagberg, sid 148.
- ^{viii} “Eksjö 1800-tal”, L Å Hagberg, sid 147-149.
- ^{ix} NE, band 7, sid 267.
- ^x NE, Internet upplagan, 2008